

УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПАМ'ЯТІ

Галузевий
державний архів
Служби безпеки України
ssu.gov.ua

Реабілітовані
історією

ПРОГРАМА
Міжнародної наукової
конференції

БИКІВНЯ — ВІД ТЕРИТОРІЇ СМЕРТІ ДО МІСЦЯ ПАМ'ЯТІ

(до 20-річчя заснування Національного
історико-меморіального
заповідника «Биківнянські могили»)

23 вересня 2021 р.

(Інститут історії України НАН України
вул. Грушевського, 4, ауд. 213)

Київ

Національний історико-меморіальний заповідник
«Биківнянські могили»
Український інститут національної пам'яті
Інститут історії України НАН України
Галузевий державний архів Служби безпеки України

Організаційний комітет конференції

Боряк Геннадій Володимирович – заступник директора з наукової роботи Інституту історії України НАН України, член-кореспондент НАН України;

Дробович Антон Едуардович – голова Українського інституту національної пам'яті, кандидат філософських наук;

Когут Андрій Андрійович – директор Галузевого державного архіву Служби безпеки України, кандидат історичних наук;

Філімоніхін Валерій Олексійович – учений секретар Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили»;

Шаповал Юрій Іванович – головний науковий співробітник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, доктор історичних наук.

Шептицька Тетяна Леонідівна – заступник генерального директора з наукової роботи Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили», кандидат філологічних наук.

Робоча група:

Бривко Микола Вікторович – науковий співробітник Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили»;

Кравченко Ярослава Юріївна – старший науковий співробітник Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили»;

Озоліна Ольга Ігорівна – начальник відділу забезпечення міжнародних взаємозв'язків Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили».

ПОРЯДОК РОБОТИ ТА РЕГЛАМЕНТ КОНФЕРЕНЦІЇ

- 9.00 – 9.30** – реєстрація учасників конференції
- 9.30 – 10.00** – Відкриття конференції
- 10.00 – 11.40** – Панельне засідання 1
- 11.40 – 12.00** – кава-брейк
- 12.00 – 13.30** – Панельне засідання 2
- 13.30 – 14.10** – обідня перерва
- 14.10 – 15.40** – Панельне засідання 3
- 15.40 – 16.00** – кава-брейк
- 16.00 – 18.00** – Панельне засідання 4
- 18.00 – 18.30** – Підведення підсумків, прийняття ухвали конференції

Робочі мови: українська, польська, англійська.

Доповіді – до 10 хв.

Повідомлення – до 5 хв.

* У програмі конференції можливі зміни

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

(9.30 – 10.00)

Шептицька Тетяна Леонідівна – заступник генерального директора з наукової роботи Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили», кандидат філологічних наук

ВІТАЛЬНІ СЛОВА

Смолій Валерій Андрійович – директор Інституту історії України НАН України, академік НАН України

Дробович Антон Едуардович – голова Українського інституту національної пам'яті, кандидат філософських наук

Когут Андрій Андрійович – директор Галузевого державного архіву Служби безпеки України, кандидат історичних наук

Кулик Ігор Михайлович – директор Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті

І. ПАНЕЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ

(10.00 – 11.40)

Доба Великого терору в контексті репресивної політики СРСР: передумови, перебіг, національні операції НКВС, наслідки

Вєдєнєєв Дмитро Валерійович – професор кафедри гуманітарних дисциплін Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, доктор історичних наук.

Оперативні заходи органів держбезпеки як складова розгортання репресій проти Православної церкви в Українській РСР (1936 – 1938 рр.)

Ворожко Валерій Павлович – провідний науковий співробітник Галузевого державного архіву Служби безпеки України, доцент Національного авіаційного університету, кандидат історичних наук. «Видавав паспорти шпигунським елементам...»: життя і смерть Еммануїла Давидова-Барга

Гогуля Марина Петрівна – молодший науковий співробітник Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, кандидат філологічних наук. Долі учасників Медвинського антибільшовицького повстання (1919 – 1922 рр.) під час Великого терору

Гураль Ольга В'ячеславівна – директор Музею видатних діячів української культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького, кандидат історичних наук. Арешт Оксани та Ярослава Стешенків у справі «Козача Рада Правобережної України»

Кокін Сергій Анатолійович – старший науковий співробітник відділу історії 20-30-х років ХХ століття Інституту історії України НАН України, кандидат історичних наук.

Співробітники НКВС – творці і жертви Биківні: основні групи і окремі представники

Лисенко Олена Володимирівна – молодший науковий співробітник відділу історії державного терору радянської доби Інституту історії України НАН України.

Стратегія захисту співробітників держбезпеки від звинувачень у порушенні «соціалістичної законності» в умовах Великого терору (за матеріалами архівно-кримінальних справ 1939 – 1941 рр.)

Озоліна Ольга Ігорівна – начальник відділу забезпечення міжнародних взаємозв'язків Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили».

Особливості проведення «латиської операції» НКВС на Київщині

Подкур Роман Юрійович – старший науковий співробітник відділу історії державного терору радянської доби Інституту історії України НАН України, кандидат історичних наук.

Історіографія феномену «виконавців» Великого терору 1937 – 1938 рр.

Рубльов Олександр Сергійович – завідувач відділу історії державного терору радянської доби Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук.

Скрипниківська «УРЕ»: доля репресованих керівників проекту

Дискусія, відповіді на запитання

11.40 – 12.00 – кава-брейк

II. ПАНЕЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ

(12.00–13.30)

Джерела з історії масових репресій в Україні 1930 – 1940-х рр.

Бажан Ольга Вікторівна – директор Центрального державного архіву громадських об'єднань України.

Фонд позасудових справ реабілітованих в ЦДАГО України: формування архівної колекції та використання її документної інформації

Бривко Микола Вікторович – науковий співробітник Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили»;

Полідович Олена Анатоліївна – начальник науково-дослідного відділу охорони пам'яток культурної спадщини, археології та фондової роботи Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили». Справа Марії Ноги: «іменний артефакт» як свідок злочину НКВС

Дунай Павлина Олександрівна – провідний науковий співробітник Національного музею літератури України, кандидат філологічних наук. «Розстріляне Відродження» Юрія Лавріненка як аналітичний текст та історичний документ

Ішук Олександр Степанович – провідний науковий співробітник відділу новітньої історії України Національного музею історії України, кандидат історичних наук.

Фальсифікація чекістами архівно-кримінальних справ у 1930-х рр. (за спогадами реабілітованих та розсекреченими документами НКВД – КГБ УРСР)

Марцинюк Руслана Орестівна – головний науковий співробітник Галузевого державного архіву Служби безпеки України, кандидат історичних наук.

Антоніна Струтинська – репресована мовознавчиня (за ахівно-кримінальною справою ГДА СБУ)

Снегірьов Валерій Васильович – старший викладач Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка (м. Сєвєродонецьк).

Мартиролог громадян Речі Посполитої, замордованих у Старобільському таборі НКВС у 1939 – 1940 рр.

Полідович Олена Анатоліївна – начальник науково-дослідного відділу охорони пам'яток культурної спадщини, археології та фондової роботи НІМЗ «Биківнянські могили».

Обвинувачення екс-директорів Всенародної бібліотеки України Степана Постернака та Василя Іванушкіна: професійно-управлінський аспект

Дискусія, відповіді на запитання

13.30 – 14.10 – обідня перерва

III. ПАНЕЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ

(14.10 – 15.40)

Таємна спецділянка НКВС УРСР у Биківнянському лісі та інші місця масових поховань жертв радянських репресій в Україні: проблеми виявлення та дослідження. Археологія Биківні

Амонс Андрій Іванович – *екс-начальник відділу реабілітації жертв політичних репресій на Україні Військової Прокуратури Центрального регіону України, полковник юстиції у відставці.*

Роль та значення київських в'язниць у створенні і функціонуванні спецділянки НКВС на території 19-20 кварталів Дніпровського лісництва біля сел. Биківня в Києві

Бажан Олег Григорович – *старший науковий співробітник відділу історії державного терору радянської доби Інституту історії України НАН України, кандидат історичних наук.*

Перші «поселенці» таємного кладовища НКВС поблизу Биківні

Гура Мечислав – *заступник директора Музею традицій незалежності (м. Лодзь, Польща), доктор наук.*

Wywiad z Panem Mieczysławem Górą uczestnikiem badań w Kijowie-Bykowni w latach 2001 – 2012

Киридон Алла Миколаївна – директор Державної наукової установи «Енциклопедичне видавництво», доктор історичних наук.
Пам'ятко-меморіальні комплекси в контексті політики пам'яті

Ковальчук Лідія Всеволодівна – директор Одеського академічного центру Малої академії наук, кандидат філологічних наук, доцент;
Петровський Едуард Петрович – доцент кафедри історії України Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, кандидат історичних наук.
Масові могильники НКВС на Одещині: історичний аспект та дослідницькі рефлексії

Шаповал Юрій Іванович – головний науковий співробітник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, доктор історичних наук.
Биківня як об'єкт суспільного та наукового інтересу

Шептицька Тетяна Леонідівна – заступник генерального директора з наукової роботи Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили», кандидат філологічних наук.
«Биківнянські могили»: трансформація політики національної пам'яті

Дискусія, відповіді на запитання

15.40 – 16.00 – кава-брейк

IV. ПАНЕЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ

(16.00 – 18.00)

Постаті Биківнянського мартиролога

Ewa Kowalska – *Управління пошуку та ідентифікації Інституту національної пам'яті (м. Варшава, Польща).*

Kawalerowie Orderu Virtuti Militari zamordowani na Ukrainie zgodnie z decyzją katyńską / Кавалерів ордена Virtuti Militari вбито в Україні відповідно до Катинського рішення

Амонс Наталя Андріївна – *науковий співробітник Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили».*

Есперантист і музейник Борис Еггерс – постать Биківнянського мартиролога

Божко Олексій Олексійович (ієромонах Митрофан) – *викладач Київської духовної академії і семінарії, доктор філософії (PhD) у галузі православне богослов'я.*

Священик с. Мала Стариця на Київщині Петро Васильович Малимон (1898 – 1937): життя та мучеництво за віру (за матеріалами слідчої справи)

Бойко Тамара Михайлівна – *старший науковий співробітник Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили».*

Розстріляне Відродження: Володимир Гагенмейстер і Костянтин Кржемінський (за матеріалами архівно-кримінальних справ)

Давидюк Руслана Петрівна – професор кафедри історії України Рівненського державного гуманітарного університету, доктор історичних наук.

Посол Хома Приступа – жертва Великого терору

Жив'юк Андрій Анатолійович – доцент, професор кафедри історії ПВНЗ Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука, кандидат історичних наук.

Розстріляні в липні 1941 р.: «польська шпигунка» Софія Федоровська і «німецький шпигун» Михайло Кулій

Колос Анатолій Сергійович – керівник історичного гуртка київського ЦНК «Widerstrahl».

Жертви «німецької операції» НКВС – студенти з сім'ї Грос, поховані у Биківні

Кравченко Ярослава Юріївна – старший науковий співробітник Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили».

Медики в контексті Великого терору в Україні (за матеріалами архівно-кримінальних справ)

Соколова Софія Володимирівна – доцент Університету єврорегіональної економіки ім. Альчіде де Гаспері (м. Варшава, Польща), кандидат філологічних наук.

Ім'я Биківнянського мартиролога: Василь Добрянський

Філімоніхін Валерій Олексійович – учений секретар Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили».

Правники Другої Речі Посполитої з Українського (Київського) катинського списку.

Шумило Сергій Вікторович – директор Міжнародного інституту афонської спадщини, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, кандидат історичних наук.

Розстріляні священники з Броварщини: постаті Биківнянського мартиролога

Дискусія, відповіді на запитання

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ РОБОТИ,

ПРИЙНЯТТЯ УХВАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

(18.00 – 18.30)

Для нотатків

